

ОПШТИНА РУМА

**СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ЗА “ИСТОЧНУ РАДНУ ЗОНУ 2” У РУМИ**

Октобар, 2018. године

ЈАВНО УРБАНИСТИЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ "ПЛАН" РУМА

**СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ЗА "ИСТОЧНУ РАДНУ ЗОНУ 2" У РУМИ**

НАРУЧИЛАЦ ИЗРАДЕ: ОПШТИНА РУМА

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ: Општинска управа Рума, Одељење за урбанизам и грађеве

ОБРАЋИВАЧ: ЈУП "ПЛАН" РУМА

ДИРЕКТОР ЈУП "ПЛАН" РУМА : МИЛКА ПАВЛОВИЋ, дипл.инж.

СТРУЧНИ ТИМ:

Одговорни урбаниста: МИЛКА ПАВЛОВИЋ, дипл.инж.

Обрађивач: МАРИЈА ЗЕЦ, дипл.инж.саобр.-мастер

Сарадници: ПЕТАР ЂУРИЧИЋ, дипл.инж.ел.

ЈОВАН ЦВЕЈИЋ, инж.геод.

ВАЛЕРИЈА ПЕЈАКОВИЋ, помоћник геодета

Рума, Октобар, 2018. године

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Рума
Општинска управа
Одељење за урбанизам и грађеве
Број: 501-2/19-VIII
Дана: 27.03.2019. год.
22400 Р У М А

Одељење за урбанизам и грађеве Општинске управе општине Рума, решавајући по захтеву ЈУП "План" Рума, број 501-2/2019 год. од 22.03.2019. год. за давање сагласности на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми, на основу члана 22. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 88/10), члана 136. и 141. Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016) и члана 14. Одлуке о Општинској управи општине Рума ("Сл. лист општина Срема", 24/15), донело је

Р Е Ш Е Њ Е

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми, који је израђен од стране ЈУП "План" Рума, у октобру 2018. год.

Извештајем су описани, оцењени, процењени и вредновани могући утицаји на животну средину у складу са критеријумима из Прилога II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину из става 1 диспозитива овог решења је део документационе основе Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми.

План детаљне регулације може се упутити у даљу процедуру.

Образложење

ЈУП "План" Рума је дана 01.02.2019. год. поднело захтев овом Одељењу под бројем 501-2/2019-VIII за давање сагласности на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину за План детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми, који је израђен у октобру 2018. год. Уз Захтев достављен је и Оглас за рани јавни увид у материјал за израду Плана детаљне регулације за "Источну радна зона 2" у Руми, Извештај о обавеном раном јавном увиду, Закључак о усвајању Извештаја о обављеном раном јавном увиду, Оглас за јавни увид у нацрт Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми, Извештај о јавном увиду у нацрт Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми, Извештај о стручној контроли нацрта Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми и друга документација.

У поступку разматрања Извештаја, коришћен је Прилог II Закона о стратешкој процени утицаја, те је Одељење утврдило да Извештај треба допунити и изменити о чему је обавестило носиоца израде Извештаја. Дана 22.03.2019. год. овом Одељењу, ЈУП "План" је

поднело допуњен и измењен Извештај, са новим захтевом за давање сагласности. Одељење је утврдило да измењен и допуњен Извештај својим садржајем задовољава критеријуме прописане Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, те је одлучило као у диспозитиву решења.

Против овог решења може се изјавити жалба путем овог органа, Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад и то у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Шеф одељења

дипл.прав. Јелена Бркљач

Доставити:

1. ЈУП "План" Рума
2. Одељењу за урбанизам и грађевине
3. Архиви

СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ САДРЖИ:

УВОД	4
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	7
1.1 КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА	7
1.2 ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ	8
1.3 КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБЛАСТИ УА КОЈЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДУ ИЗЛОЖЕНИ ЗНАЧАЈНОМ УТИЦАЈУ	8
1.4 РАЗМАТРАНА ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНУ	8
1.5 ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНУ	12
1.6 РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА БИТНИХ ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ	12
2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	15
2.1 ОПШТИ ЦИЉЕВИ	15
2.2 ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	16
2.3 ИЗБОР ИНДИКАТОРА	16
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА И МЕРЕ СМАЊЕЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	17
3.1 ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА	17
3.1.1. ВАРИЈАНТА 1 - ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ НЕУСВАЈАЊА ПЛАНА	17
3.1.2. ВАРИЈАНТА 2 - ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ УСВАЈАЊА ПЛАНА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА	18
3.2. ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	18
3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА	19
3.4 НАЧИН НА КОЈИ СУ ПРИ ПРОЦЕНИ УЗЕТЕ У ОБЗИР ЧИНИОЦИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	19
4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	25
5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ)	26
5.1 ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА И ПРОГРАМА	26
5.2 ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	26
5.3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА	27
5.4 ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	29
6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	31
6.1 ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	31
6.2 ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	33
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА, ОПИС РАЗЛОГА ОДЛУЧУЈУЋИХ ЗА ИЗБОР ДАТОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА СА АСПЕКТА РАЗМАТРАНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПИТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УКЉУЧЕНА У ПЛАН	33
8. ЗАКЉУЧАК	35
ТАБЕЛЕ И СХЕМЕ	
<i>Табела 1.1. Списак прибављених услова надлежних институција</i>	12
<i>Табела 1.2. Програм праћења стања животне средине</i>	30
<i>Табела 1.3. Поступак израде Плана и Стратешке процене утицаја</i>	36
<i>Табела 1.4. Посебни циљеви Стратешке процене и избор индикатора</i>	37
Схема 1 - Општи методолошки поступак за припрему Извештаја о стратешкој процени	32
Схема 2 - Процес израде Стратешке процене и Плана детаљне регулације	35

УВОД

Стратешка процена утицаја је процес који приказује утицај планског документа на животну средину. Како би се обезбедила заштита животне средине, у току израде Плана уводи се Стратешка процена утицаја на животну средину којом се сагледава простор Плана и решење Плана и са аспекта заштите предлаже мере и решења којима ће на оптималан и рационалан начин бити остварена заштита животне средине.

Изради Стратешке процене утицаја Плана на животну средину приступа се на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Плана на животну средину која је саставни део Одлуке о изради Плана детаљне регулације за “Источну радну зону 2” у Руми објављене у “Службеном листу општина Срема”, бр.11/18.

Поред одлуке правни основ за израду Стратешке процене су:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС”, бр. 135/04, 88/10).
- Закон о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009-др.закон, 72/2009-др.закон, 43/2011-одлука УС, 14/2016 и 76/2018);

Фазе у поступку стратешке процене утицаја пројекта на животну средину су следеће:

1. Припремна фаза која обухвата:
 - одлучивање о изради стратешке процене
 - избор носиоца израде извештаја о стратешкој процени
 - учешће заинтересованих органа и организација
2. Извештај о стратешкој процени
3. Поступак одлучивања који обухвата:
 - учешће заинтересованих органа и организација
 - учешће јавности
 - извештај о резултатима учешћа заинтересованих органа и организација и јавности
 - оцену извештаја о стратешкој процени
 - сагласност на извештај о стратешкој процени

Основна питања заштите животне средине која се разматрају у току израде стратешке процене су:

- заштита ваздуха, дефинисање мера за спречавање и смањење утицаја од постојећих и планираних активности и делатности;
- заштита квалитета површинских и подземних вода, изградња насељске инфраструктуре за одвођење и пречишћавање отпадних вода, изградња водонепропусних јама за осоку, ђубрењаке и сл. на појединачним имањима, рационална потрошња воде;
- заштита и очување земљишта, рационално коришћење земљишта, санација и рекултивација деградираних површина, подизање нових и заштита постојећих заштитних појасева и ветрозаштитних појасева,
- заштита здравља и унапређење квалитета живота, подразумева смањење ризика по здравље унапређењем опремљености комуналном инфраструктуром и подизањем нивоа комфора и стандарда живота;
- смањење појаве ризика од удеса и елементарних непогода, дефинисање мера за смањење ризика од удеса при транспорту, складиштењу и руковању опасним материјама, пожара и сл.

Ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређења одрживог развоја неопходна је и примена основних начела заштите животне средине, као што су:

- начело интегралности. Државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе требало да обезбеде интеграцију заштите и унапређења животне средине у све секторске политике спровођења међусобно усаглашених планова и програма и применом прописа кроз систем дозвола, техничких и других стандард и нормативе, финансирањем, подстицајним и другим мерама заштите животне средине.
- начело превенције и предострожности, где свака активност мора бити планирана и спроведена на начин да: проузрокује најмању могућу промену у животној средини; представља најмањи ризик по животну средину и здравље људи; смањи оптерећење простора и потрошњу сировина и енергије у изградњи, производњи, дистрибуцији, експлоатацији и употреби; укључи могућност рециклаже, спречи или ограничи утицај на животну средину на самом извору загађивања. Начело предострожности оставрује се проценом утицаја на животну средину и коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме.
- начело очувања природних вредности. Природне вредности користе се под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природних добара и предела. Обновљиви природни ресурси користе се под условима који обезбеђују њихову трајну и ефикасну обнову и стално унапређивање квалитета.
- начело одрживог развоја. Одрживи развој је усклађен систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у којем се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности. Одрживи развој остварује се доношењем и спровођењем одлука којима се обезбеђује усклађеност интереса заштите животне средине и интереса економског развоја.
- начело информисања и учешћа јавности. У остваривању права на здраву животну средину свако има право да буде обавештен о стању животне средине и да учествује у поступку доношења одлука чије би спровођење могло да утиче на животну средину.

Ради одговарајуће заштите животне средине у току израде Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми уводи се стратешка процена утицаја на животну средину којом се обезбеђују услови за интегрисање заштите животне средине у фазе и решења израде Плана. Стратешка процена као комплексан и целовит поступак сагледава простор планског подручја са аспекта заштите и предлаже мере и решења којима ће на оптималан и рационалан начин бити остварена заштита животне средине.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Изради Плана детаљне регулације за “Источну радну зону 2” у Руми (у даљем тексту План) се приступило на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за “Источну радну зону 2” у Руми (“Службени лист општина Срема”, бр. 11/18), у чијем садржају је прописана израда стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације “за источну радну зону 2” у Руми на животну средину.

Граница подручја обухваћеног Планом обухвата грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Рума, блокове 2-8-1 и 2-8-2 у Источној радној зони, површине од 17ха 31а 59м².

Планом се утврђују правила уређења и правила грађења у складу са наменом простора, саобраћајнице и инфраструктура, нивелациона решења, правила регулације и парцелације, врши подела земљишта на јавно и остало грађевинско земљиште.

Правни основ за израду Плана је:

1. Закон о планирању и изградњи (“Сл. гласник РС”, бр.72/02009, 81/2009-испр., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014),
2. Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања (“Сл. гласник РС”, бр. 64/15),
3. Закон о путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/2018),
4. Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС“, бр. 50/2011),
5. Одлука о изради Плана детаљне регулације за “Источну радну зону 2” у Руми („Сл.лист општина Срема“, бр. 11/18)

Плански основ за израду Плана је Генерални план Руме (“Сл.лист општина Срема”, бр.35/08, 13/15).

Извод из планских докумената вишег реда - Генерални план Руме:

„Правила уређења просторне структуре насеља према планираним наменама и функцијама“

Радне зоне

Радна зона – исток - заузима простор дуж Обилазног пута (М-21) од раскрснице са Индустријском улицом јужно, до зоне Сметлишта северно, са источном границом која се поклапа са границом грађевинског подручја и западом, која је начелно дефинисана деловима улица: 15. августа, Јеленачка, Главна, Краљевачка.

...

Планирано је да се ова зона даље развија и комплетира углавном према програмима терцијалних делатности („мале“ привреде, затим трговинских и саобраћајних делатности.) Ново становање није предвиђено, у привредним комплексима изузетно је могуће пословно становање (1-2 стана у оквиру појединих комплекса, за потребе власника).

Генерални план предвиђа да се плановима разраде може разрадити целокупна зона, или њени делови као просторно-функционалне целине; за веће, нове и сложеније радове на дефинисаним комплексима израђиваће се УПР, а за мање радове користиће се правила и услови из самог ГП, односно прописа и нормативи за одређену делатност.

Правци, коридори и капацитети инфраструктуре
Саобраћајна инфраструктура

Блоковске и саобраћајнице комплекса - су интерне саобраћајнице које непосредно опслужују садржаје блокова и комплекса, планирају се, изводе и реконструишу према плановима разраде и условима за те просторне целине.

1.1. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

Садржај Плана

План се састоји из текстуалног и графичког дела:

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО :

УВОД

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПЛАНА

- 1.1. Правни и плански основ за израду Плана
- 1.2. Извод из плана вишег реда
- 2. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПЛАНА**
- 2.1. Попис катастарских парцела у границама обухвата плана
- 3. АНАЛИЗА И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА**
- 3.1. Опис постојећег стања
- 3.2. Оцена расположивих подлога за израду плана
- 4. ПРЕГЛЕД ПРИКУПЉЕНИХ ПОДАТАКА И УСЛОВА ОВЛАШЋЕНИХ ИНСТИТУЦИЈА**

II ПЛАНСКИ ДЕО

5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

- 5.1. ПОДЕЛА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ
- 5.2. ПРЕДВИЂЕНО ПЛАНСКО ПОДРУЧЈЕ СА ПРЕДЛОГОМ ОДРЕЂИВАЊА ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ
- 5.3. Регулационе линије улица, површина јавне намене и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози
- 5.3.1. План регулације
- 5.3.2. План нивелације
- 5.4. ПЛАНИРАНЕ ТРАСЕ И КОРИДОРИ САОБРАЋАЈНИЦА И ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
- 5.4.1. Трасе саобраћајница
- 5.4.2. Трасе комуналне инфраструктуре
- 5.5. УРБАНИСТИЧКИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
- 5.5.1. Саобраћајнице
- 5.5.2. Правила и услови за изградњу комуналне инфраструктуре и правила прикључења
- 5.5.3. План уређења слободних и зелених површина
- 5.6. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА И РАТНИХ ДЕЈСТАВА
- 5.6.1. Заштита животне средине
- 5.6.2. Заштита од елементарних непогода
- 5.6.3. Заштита природних добара, флоре и фауне

- 5.6.4. Заштита градитељског наслеђа
- 5.6.5. Заштита живота и здравља људи
- 5.7. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

6. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

- 6.1. Правила парцелације, препарцелације и исправке границе парцела
- 6.2. Врста и намена објеката који се могу градити на парцелама
- 6.3. Положај објекта у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле
- 6.4. Највећи дозвољени индекс заузетости и изграђености грађевинске парцеле
- 6.5. Највећа дозвољена спратност и висина објеката
- 6.6. Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката
- 6.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
- 6.8. Услови заштите суседних објеката
- 6.9. Архитектонски услови
- 6.10. Инжењерско-геолошки услови за изградњу објеката
- 6.11. Услови за приступ парцели и паркирање
- 6.12. Услови за обнову и реконструкцију објеката
- 6.13. Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом, у складу са стандардима приступачности
- 6.14. Услови за ограде, зеленило и слободне површине
- 6.15. Депоновање и евакуација отпада

- 7. **ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ СЕ ОБАВЕЗНО РАДИ УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ**
- 8. **ПРИКАЗ ОСТВАРЕНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА И КАПАЦИТЕТА**
- 9. **ПРИМЕНА И СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА**

ГРАФИЧКИ ДЕО:

1.	ИЗВОД ИЗ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА РУМЕ	
2.	КАТАСТАРСКО-ТОПОГРАФСКИ ПЛАН	1 : 1000
3.	ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	1 : 2500
4.	ПЛАН НАМЕНА ПОВРШИНА СА ОДВАЈАЊЕМ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ	1 : 2500
5.	ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	1 : 2500
6.	РЕГУЛАЦИЈА, НИВЕЛАЦИЈА И САОБРАЋАЈ	1 : 2500
6.1.	КАРАКТЕРИСТИЧНИ ПОПРЕЧНИ ПРЕСЕК ДП 2А 120	1 : 250
6.2.	НОРМАЛНИ ПОРЕЧНИ ПРЕСЕК САОБРАЋАЈНИЦА С-1, С-2 и С-3	
7.	ИНФРАСТРУКТУРА	1 : 2500
8.	ПЛАН ГРАЂЕВИНСКИХ ПАРЦЕЛА СА СМЕРНИЦАМА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ	1 : 2500

УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Планско подручје обухвата простор од 17ха 31а 59м2.

Граница планског подручја има следећи ток:

Граница води од тачке 1, која се налази на јужној граници к.п. бр. 5680/5, а у продужетку западне границе к.п. бр. 6063/15, која пресеца к.п. бр.7375 државног пута 2А реда 120. Даље граница иде северном границом ДП 2А 120 до тачке 2, која се налази у југоисточном темену к.п. бр. 5682. Од тачке 2 граница скреће на југозапад источном границом к.п. бр. 7375, 6063/12 и 7378/1 до тачке бр.3, која се налази у северном темену к.п. бр. 6064, одакле скреће на југ северном границом к.п. бр. 6064 до тачке 4, која се налази у источном темену к.п. бр. 6064, па даље југозападним границама к.п. бр. 6064, 6065, 6066, 6067/1, 6067/3, 6067/2 и 6068/1 до тачке 5, која се налази у јужном темену к.п. бр. 6068/1, одакле скреће на север западним границама к.п. бр. 6068/1, 7378/6, 7366/6, 6069/7, 6070/3, 6023/3, 6024/1, 6025/1, 6026/1, 5998/2, 5997/1, 7367/2, 5994/1, 5972/3, 5971/2, 5970/1, 5969/1, 5968/1, 7368/2, 5941/2, 6038/1, 6039/1, 6040/2, 6062/2 и 6063/15, па пресеца ДП 2А 120 до тачке 1.

Простор обухваћен границом ПДР представља грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Рума у оквиру кога се формирају следеће зоне:

- Радна зона,
- Зона јавних повшина - саобраћајница

У области заштите животне средине планом су утврђени услови и мере заштите које треба задовољити да би зона несметано функционисала.

Основни циљ израде плана је дефинисање планског подручја, односно просторних могућности, рационалног и наменског уређења простора, као и изградња инфраструктуре.

Општи циљеви стратешке процене утицаја су:

- редукција емисије штетних материја у атмосфери;
- редукција степена изложености становништва загађеном ваздуху;
- унапређење система прикупљања, третмана и одлагања чврстог отпада;
- спречити загађивање подземних и површинских вода;
- редукција потрошње необновљивих извора енергије;
- да се према намени површина, усклади намена објеката и избегну све делатности које могу негативно утицати на непосредно окружење;
- да се пропишу мере које треба предузети како би се спречили сви негативни утицаји пословних и производних делатности на животну средину.

1.2 ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ

Планско подручје се налази у југоисточном делу грађевинског подручја насеља Рума. Планом је обухваћен простор између коридора државног пута 1Б реда бр. 21 са северозападне стране, коридора државног пута 2 А реда бр. 120 са североисточне стране и канала Јеленци са југоисточне стране.

Земљиште у планском подручју је грађевинско земљиште. Терен је прилично раван, са благим падом од севера ка југу, са висинским котама од 104,69мнв на северу до 100,91 мнв на југу.

Парцеле 6063/1 и 6063/3 су изграђене парцеле. На парцели 6063/1 се налази објекат предузећа Фриго Жика д.о.о. које се бави производњом расхладних уређаја,

док се на парцели 6063/3 налази стамбени објект. У обухват плана улази и део коридора ДП 2А 120, преко кога се остварује приступачност планираним садржајима радне зоне. Остале парцеле у обухвату плана се користе за пољопривредну производњу.

Од постојеће инфраструктуре, у једном делу планског подручја, се налази електро, канализациона и гасна мрежа.

1.3. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБЛАСТИМА ЗА КОЈЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДУ ИЗЛОЖЕНЕ ЗНАЧАЈНОМ УТИЦАЈУ

Стратешко опредељење развоја општине Рума у области заштите животне средине усмерено је на реализацију посебних режима заштите просторних целина са значајним природним вредностима и санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување аутохтоности овог простора.

Према документацији Завода за Регистар заштићених природних добара, утврђено је да у планском подручју нема евидентираних заштићених природних добара, али је свакако од великог значаја близина водотока Јеленачки канал који представља еколошки коридор од регионалног значаја.

1.4. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНУ

Током израде стратешке процене предметног плана на животну средину, која је текла паралелно са израдом плана, разматрана су питања везана за заштиту животне средине и услови под којима се планиране активности могу реализовати у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају.

Мере заштите животне средине дефинисане су у контексту заштите основних чинилаца животне средине (воде, ваздуха и земљишта), што је у фази стратешке процене утицало на избор релевантних показатеља (индикатора).

Разматрана су следећа питања заштите животне средине:

- Заштита подземних и површинских вода
- Прикупљање, одвођење и третман свих отпадних вода
- Смањење прекомерне загађености ваздуха
- Заштита од нејонизујућег и јонизујућег зрачења
- Проблем буке у животној средини
- Проблем отпада и даљег третмана
- Проблем комуналног отпада
- Могућност коришћења обновљивих извора енергије (биомаса, соларна енергија, енергија ветра)
- Праћење стања животне средине (успостављање мониторинга)
- Сузбијање непланске градње и ненаменског коришћења простора
- Оптимално управљање и коришћење природних ресурса
- Подизање и јачање еколошке свести, информисања становништва о еколошким проблемима укључивањем јавности у доношењу одлука у погледу мера заштите животне средине
- Сагледавање и смањење загађења животне средине сагласно општим тенденцијама у свету.

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне средине и природе као и свих техничко-технолошких мера и прописа утврђених законском регулативом и условима надлежних органа.

1.4.1. Заштита подземних и површинских вода

Заштита од подземних вода треба да се спроводи, због високог нивоа подземних вода у равничарском подручју и зато је неопходно да се:

- атмосферске и условно чисте технолошке воде могу се, без пречишћавања, испуштати у путни јарак или на околни терен путем уређених испуста осигураних од ерозије, уколико задовољавају квалитет II класе вода.
- Уколико се на комплексу одвијају делатности и саобраћај таквог карактера и интензитета да су присутне чврсте честице, уља, масти, обавезан је примарни предtretман (сепаратор уља, таложник), односно обавеза пречишћавања до потребног квалитета упуштених вода у каналске реципијенте.
- Санитарно-фекалне отпадне воде и технолошке воде испуштати у јавну канализациону мрежу, а потом одвести на насељски или централни УПОВ, а у складу са општим концептом канализације, пречишћавања и диспозиције отпадних вода на нивоу Општине. Квалитет отпадне воде која се испушта у реципијент мора најмање испунити граничне вредности емисије за постројење са секундарним пречишћавањем.
- У канал Јеленци, отворене канале и друге водотоке забрањено је испуштање било каквих вода осим условно чистих атмосферских и пречишћених отпадних вода које по Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/12) омогућују одржавање минимално доброг еколошког статуса (II класе вода) и које по Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11 и 01/16) задовољавају прописане вредности.
- Подземне воде не угрожавају посебно ово подручје, осим у изузетно кишним периодима.
- Урадној зони забрањена је изградња објеката који у свом производном процесу или пружању услуга, испуштају штетне и опасне хемкалије које могу да доспеју у подземне и површинске воде.

Заштита вода подразумева унапређење комуналне опремљености адекватним водоснабдевањем, посебно водом за пиће, изградњом канализационе мреже за одвођење отпадних вода, пречишћавање технолошких отпадних вода и селекцију и правилно одлагање отпада на уређење депоније, чиме ће се спречити деградација животне средине.

1.4.2. Заштита ваздуха

Заштиту ваздуха од евентуалног загађења обезбедити поштовањем одредаба Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13), којим су уређене обавезе субјеката чије делатности утичу или могу утицати на квалитет ваздуха, а односе се на обезбеђење техничких мера за спречавање или смањење емисија у ваздух, праћење утицаја сопствених делатности на квалитет ваздуха и обезбеђење других мера заштите у складу са овим законом и осталим законским актима којима се уређује заштита животне средине.

Услови и мере заштите ваздуха су:

- изградњу објеката и инфраструктуре усагласити са свим важећим прописима како би се обезбедила заштита земљишта, воде и ваздуха;
- успоставити систем мониторинга квалитета ваздуха и примењивати обавезе прописане Законом о заштити ваздуха, Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 6/2016) и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 6/2016);

- применити одговарајућа техничко-технолошка решења и мере, приликом пројектовања, градње и експлоатације постројења, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздуху не прелази прописане граничне вредности;
- у случају прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху, обавезно је предузимање техничко-технолошких мера или обустављање технолошког процеса, како би се концентрације загађујућих материја свеле на ниво прописаних вредности;
- уколико дође до квара уређаја којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите, или до поремећаја технолошког процеса, услед чега долази до прекорачења граничних вредности емисије, носилац пројекта је дужан да квар или поремећај отклони или да прилагоди рад новонасталој ситуацији, односно обустави технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року;
- код стационарног извора загађивања, у току чијег обављања делатности се могу емитовати непријатни мириси, обавезна је примена мера које ће довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије;
- формирати заштитно зеленило око радних садржаја, као баријере у промету загађивача у односу на околне садржаје.

1.4.3. Заштита од нејонизујућег и јонизујућег зрачења

Нејонизујућа зрачења обухватају ултравиолетно зрачење (100 nm - 400 nm), светлостно зрачење (400 nm - 780 nm), инфрацрвено зрачење (780 nm - 1 mm), радио-фреквенцијско зрачење (10 kHz - 300 GHz), електромагнетно поље ниских фреквенција (0 kHz - 10 kHz), ласерско зрачење и ултразвук (>20 kHz). Нејонизујуће зрачење је свеprisутно пре свега у облику природних поља нејонизујућег зрачења од извора сунца, атмосферских пражњења и земљиног статичног магнетног поља (Хартманова и Керијева мрежа). Заштита од природних поља нејонизујућег зрачења спроводи се :

- мерама биолошке заштите подизањем заштитног зеленила, повећати проценат озељености у насељу 50% у зонама становања и 30% у радним зонама ;
- просторно-планерским и урбанистичким мерама обезбедити отвореност и проветреност како насеља тако и блокова;
- правилном изградњом објеката водећи рачуна о локацији (терен), оријентацији, вентилацији и др.;
- употреба материјала која немају својства зрачења, као и материјала отпорних на зрачења.

Извор нејонизујућег зрачења могу бити генератори снаге, генератор сигнала, предајници, радарски уређаји, мобилна телефонија, средства за одржавање везе, уређаји за даљинско управљање, медицинска опрема, компјутерски системи, осветљење, магнетно поље испод линија високог напона, возови на принципу магнетске левитације, МРИ и МР спектроскопија (магнетна резонанца), термонуклеарни реактори, магнетохидродинамички системи, производња и дистрибуција једносмерне струје, акцелератори честица, јединице за сепарацију изотопа, суперпроводни спектрометри и др. Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима прописане су граничне вредности излагања становништва електричним, магнетским и електромагнетским пољима.

Заштита од нејонизујућег зрачења спроводи се мерама:

- поштовањем минималне удаљености од емитера - заштитни појасеви и мера забране или ограничења изградња објеката у заштитној зони;
- подизањем заштитног зеленила;
- приликом изградње објеката употреба материјала који немају емисионе особине или ограничене у складу са прописима;
- приликом изградње употреба материјала који умањују емисију;
- употреба технологије и уређаја мале емисије;
- правилним руковањем и ограниченом употребом уређаја у контролисаним условима (у медицини и привреди);

- правилним руковањем и ограниченом употребом уређаја у неконтролисаним условима (у домовима), услед кумулативног дејства.

Јонизујуће зрачење је електромагнетно зрачење. У јонизујућа зрачења спадају α (алфа), β (бета), γ (гама), χ (ренденски зраци), космичко зрачење и неутрони. Граница излагања становништва не сме да прелази границу ефективне дозе за појединца од 1 mSv годишње, односно све у складу са Правилником о границама излагања јонизујућим зрачењима и мерењима ради процене нивоа излагања јонизујућим зрачењима.

Заштита од јонизујућег зрачења спроводи се :

- правилном диспозицијом емитера (антене и сл.) у односу на окружење водећи рачуна да је што мањи број људи изложен негативном утицају (лоцирањем изван насеља, по ободу насеља, изван зона становања), удаљености од угрожених (постављањем на што већој висинској коти и др);
- приликом изградње употреба материјала који немају емисионе особине или ограничене у складу са прописима;
- приликом изградње употреба материјала који умањују емисију;
- подизањем заштитног зеленила око емитера;
- руковање и ограничена употреба уређаја у контролисаним условима (у домовима), услед кумулативног дејства у складу са прописима;
- правилним руковањем и ограниченом употребом уређаја у неконтролисаним условима, услед кумулативног дејства.

1.4.4. Заштита од буке

Обавезна је примена техничко-технолошких мера звучне заштите у циљу евентуалног спречавања негативног утицаја буке, нивоа изнад дозвољених граничних вредности, као и при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме.

Бука и вибрације настају углавном од саобраћаја, производних процеса, али и деловањем неких других људских активности.

Различитим техничким решењима могуће је умањити ниво буке који потиче од машина. Раднике у индустрији који су изложени буци неопходно је опремити опремом која ће их штитити од буке.

Бука у радним погонима негативно утиче на здравље и опште стање људи који раде у близини извора буке. Контролу звука је могуће постићи на следеће начине: редуковањем извора буке, умањењем звучног извора или заштитом реципијента (пријемника).

За буку и вибрације које настају од друмског саобраћаја, неопходан је мониторинг нивоа буке, на основу којег ће се утврдити мере за спречавање негативних утицаја (подизање звучних зидова, повећање звучне изолације на објектима, подизање заштитног зеленила...).

Дозвољени ниво буке не сме да прелази вредности предвиђене одговарајућим прописима (Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке, („Сл. гласник РС“, бр. 72/2010), Закон о заштити од буке у животној средини, („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 88/2010) и Правилник о буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору („Сл. гласник РС“, бр. 1/2013)).

1.4.5. Заштита земљишта

Посебни услови и мере заштите земљишта које су у функцији заштите земљишта су:

- примена биоразградивих материјала у зимском периоду за одржавање паркинга, улица и манипулативних платоа за теретна, путничка, доставна и остала возила;
- адекватно управљање комуналним и осталим врстама неопасног отпада који настаје на простору у обухвату Плана;

- све неразградиве материје у чврстом стању, које су настале као отпад у процесу производње, потребно је одлагати у одговарајуће контејнере, а потом их транспортовати од стране надлежног предузећа;

- редовно одржавање простора за држање посуда за привремено сакупљање отпада (контејнера и канти), њиховим пражњењем од стране надлежног комуналног предузећа и применом мера којима се спречава расипање отпада по околини из посуда за сакупљање.

Уколико на предметном простору буде било потреба за привремено складиштење горива, обезбедити потпуну изолацију резервоара од околног земљишта постављањем двоструког плашта, односно у складу са захтевима Правилника о техничким и другим захтевима за хидроизолационе материјале („Службени лист СЦГ“, број 1/06).

1.4.6. Управљање отпадом

Управљање неопасним отпадом (комуналним, комерцијалним отпадом и отпадом насталим у току процеса производње тј. индустријским отпадом) потребно је вршити на начин и према обавезама прописаним Законом о управљању отпадом (и осталим законским и подзаконским актима), којим је дефинисана одговорност произвођача отпада, обавеза и начин третмана и складиштења отпада.

У планском подручју није дозвољена изградња објеката за складиштење и третман опасног отпада.

Привремено складиштење отпада који је настао у процесу производње, а који се сврстава у опасан отпад, потребно је складиштити у складу са прописима и одвозити на даљи третман путем оредузећа регистрованог за ту делатност.

1.4.7. Заштита живота и здравља људи

Одрживо управљање природним вредностима и заштитом животне средине представља приоритетну меру заштите живота и здравља људи на простору у обухвату Плана.

Мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на здравље и животе људи дате су у посебним законским и подзаконским актима, које се односе на здравље и безбедност и заштиту на раду. Такође, мере заштите живота и здравља сваког појединца односе се на примену Закона о здравственој заштити.

У циљу одговарајуће друштвене бриге о здрављу становништва, дефинисано је на нивоу републичких програма у области заштите здравља од загађене животне средине, да приоритетну меру у циљу заштите живота и здравља људи представља одрживо управљање природним вредностима и спровођења мера заштите животне средине на следећи начин:

1. применом мера заштите и превентиве од штетних утицаја проузрокованих опасним материјама у ваздуху, води и земљишту;
2. применом мера заштите и превентиве при манипулисању и одлагању отпадних материја;
3. применом мера заштите и превентиве од штетних утицаја проузрокованих јонизујућим и нејонизујућим зрачењем
4. применом мера заштите и превентиве од штетног дејства буке и вибрација у радном окружењу.

При изградњи инфраструктурних објеката обавезно је стриктно примењивати прописе о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљеностима инфраструктурних објеката односно њиховим међусобним укрштањем.

1.5. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНУ

Варијантна решења се могу анализирати разматрањем и укључивањем битних чинилаца животне средине током припреме усвајања одређених планова и програма, утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и њиховим рационалним коришћењем кроз две варијанте:

1. ако се план реализује
2. ако се план не реализује као целина или у неком његовом делу.

Концепт плана условљен је затеченим стањем на терену, природним карактеристикама терена и потребама грађана да се заштити животна средина од неконтролисаних емисија и имисија штетних материја из радне зоне.

Основни разлог за доношење плана детаљне регулације „источна радна зона 2“ у Руми је инфраструктурно опремање радне зоне и разрада планираних садржаја.

Стратешка процена ће анализирати најповољније решење са становишта заштите животне средине, могуће штетне утицаје и предлоге мера за њихово отклањање.

Нереализовање или делимично реализовање плана

Нереализовањем предметног плана велики број питања везаних за просторну организацију, инфраструктуру, очување природних и створених вредности и осталих питања од значаја за функционисање радне зоне, би остао нерешен или неусклађен са новонасталим потребама и променама. Непланска реализација садржаја и активности које не испуњавају претходне услове заштите природе и животне средине и створило потенцијалну деградацију природних вредности и ресурса на подручју у обухвату Плана и у окружењу.

1.6. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА БИТНИХ ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ

Од значаја за израду Плана детаљне регулације за „Источну радну зону 2“ у Руми су и Претходни услови прибављени од стране надлежних органа и организација и сви остали подаци прибављени од институција надлежних за издавање података који су од важности за овај план тј. за његову израду и саму реализацију.

Табела 1. Преглед прибављених услова надлежних институција

1.	ЕПС, ЕВ, Електродистрибуција Рума	бр.88.1.1.0.-Д-07.17.-97441-18 од 10.04.2018.
2.	ЈП "Гас-Рума" Рума	бр.16.22.1 од 11.04.2018.
3.	ЈП "Водовод" Рума	бр.601/1 од 09.05.2018.
4.	"Телеком Србија", а.д. Сремска Митровица	бр.А335-143256/1-2018 од 04.04.2018.
5.	ЈКП „Паркинг и инфраструктура“, Рума	бр.249-1/2018 од 16.04.2018.
6.	ЈВП "Воде Војводине" Нови сад	бр. I-812/4-18 од 20.08.2018.
7.	РС МУП, Сектор за ванредне ситуације, Одељење у Ср.Митровици, Одсек за превентивну заштиту	бр.217-4814/18 од 05.04.2018.
8.	ЈП „Путеви Србије“ Београд	бр. 953-8314/18-1 од 17.05.2018.
9.	Покрајински завод за заштиту природе Нови Сад	бр. 03-2074/2 од 07.08.2018.

ЈП „Водовод“ Рума је издало своје услове за потербе израде Плана:

Водоводна мрежа

Изведен је део водоводне мреже ПЕ НД 110 у улици Нова VI, која је прошла испод државног пута 2А реда 120 и дошла до места прикључења пословног комплекса ДОО „Фриго - Жика“ (остатак пројектоване мреже није изведен).

Пројектовану односно изведену водоводну мрежу ПЕ НД 110 у улици Нова VI (Новосадска), треба наставити до краја планиране улице у „источна радна зона 2“ у Руми. При овоме неопходно је реализовати део пројектованог стања а део мреже допројектовати.

Канализациона мрежа

Канализациона мрежа, је такође изведена само у делу пројектованог стања, како би се део отпадних вода из „Источне радне зоне 2“ повезао на постојећи систем канализације отпадних вода Руме. Канализациона мрежа ПБЦ Ø250 је прошла испод државног пута 2А реда 120 и коридором улице Нова VI дошла до места где скреће према северу, пролази испод државног пута 1Б реда 21 и повезује се са постојећом канализацијом у залеђу бензинске станице „Кнез петрол“ (крак Краљевачке улице). Остатак пројектоване мреже није изведен.

Потребно је проверити стање изведене канализационе мреже (дубину укопавања, падове...) како би се могла планирати изградња наставка ове мреже. Због конфигурације терена и проблема око извођења канализације на локацији „Источне радне зоне“, велика је вероватноћа да ће се морати градити препумпна станица на траси будућег крака канализације у границама ПДР-е. Врло пажљиво испитати све аспекте у оквиру планирања и пројектовања нове канализационе мреже на предметној локацији.

У месну канализацију могу се упуштати само отпадне воде санитарно хигијенског порекла.

За евентуалне технолошке отпадне воде, на сопственим локацијама инвеститори морају предвидети сепаратни систем пречишћавања до прописаног квалитета за упуштање у месну канализацију у складу важећих одлука и правилника из ове области.

Према условима ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад :

Израда плана детаљне регулације мора бити у складу општег концепта канализације, пречишћавања и диспозиције отпадних вода на нивоу општине Рума. План детаљне регулације и техничко решење евакуације санитарно - фекалних отпадних и атмосферских вода израдити у складу са прописима о заштити површинских и подземних вода, уважавајући следећа законска акта:

- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 101/16),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11 и 101/16),
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 24/14),
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС“, бр. 31/82),
- Уредба о класификацији вода („Сл. гласник СРС“, бр. 5/68),
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/12),

- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009-др. закон, 72/2009-др.закон, 43/2011-одлука УС, 14/2016 и 76/2018);
- Закон о управљању отпадом („Сл.гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 14/16).

Предвидети сепаратни тип канализационе мреже за сакупљање атмосферских, зауљених атмосферских, технолошких и санитарно-фекалних отпадних вода.

Условно чисте атмосферске воде са кровних површина, надстрешница и слично, могу се, без пречишћавања, испустити у путни јарак или на околни терен путем уређених испуста осигураних од ерозије, уколико задовољавају квалитет II класе вода.

Уколико се на комплексу одвијају делатности и саобраћај таквог карактера и интензитета да су присутне чврсте честице, уља, масти, обавезан је примарни предtretман (сепаратор уља, таложник), односно обавеза пречишћавања до потребног квалитета упуштених вода у каналске реципијенте.

Санитарно-фекалне отпадне воде и технолошке воде испустити у јавну канализациону мрежу, а потом одвести на насељски или централни УПОВ, а у складу са општим концептом канализације, пречишћавања и диспозиције отпадних вода на нивоу Општине. Квалитет отпадне воде која се испушта у реципијент мора најмање испунити граничне вредности емисије за постројење са секундарним пречишћавањем.

Зависно од потреба, код загађивача предвидети изградњу уређаја за предtretман технолошких отпадних вода, тако да њихов квалитет задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, пре пречишћавања у УПОВ-у, тако да се не ремети рад уређаја, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11 и 01/16). Услове и сагласности за прикључење потребно је прибавити од надлежног Јавно комуналног предузећа.

За атмосферске воде са зауљених и замашћених површина (паркинг, манипулативне површине), пре улива у јавну канализациону мрежу, предвидети одговарајући предtretман (сепаратор уља, таложник).

За лоцирање објеката у зони мелиоративних канала услов је да се у појасу ширине мин. 5,00м у грађевинском реону (односно мин. 10,00м у ванграђевинском реону) од ивице обале канала (мерено управно на осу канала), не могу градити никакви надземни објекти, постављати ограде, шахтови и сл. Овај појас мора бити стално проходан за механизацију која одржава мел. канал.

Подземни објекти морају бити закопани минимум 1,0м испод површине терена због оптерећења од тешке грађевинске механизације која одржава мелиорационе канале.

У канал Јеленци, отворене канале и друге водотоке забрањено је испуштање било каквих вода осим условно чистих атмосферских и пречишћених отпадних вода које по Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/12) омогућују одржавање минимално доброг еколошког статуса (II класе вода) и које по Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11 и 01/16) задовољавају прописане вредности.

Границе и намена водног земљишта се не могу мењати без претходно прибављене сагласности ЈВП Воде Војводине Нови Сад.

Услови Покрајинског завода за заштиту природе, Нови Сад :

Ради смањења ефеката емисије загађујућих материја, а за потребе заштите биодиверзитета аграрних површина, неопходно је очување/подизање заштитног зеленила на граничном делу радних површина и околних садржаја.

За потребе очувања/подизања заштитног зеленила, потребно је следеће:
-минимална ширина вишеспратног зеленог појаса треба да износи 3-5м (у зависности од расположивог простора);

-у саставу сађеног зеленила дати предност аутохтоним врстама, које су највише прилагођене локалним педолошким и климатским условима;

- избегавати коришћење инвазивних (агресивних алохтоних) врста;

- приликом формирања заштитног зеленила на делу предметног простора према државном путу 1Б реда бр.21 и државном путу 2А реда бр.120 избегавати садњу врста са јестивим плодовима које би привукле животиње и повећале њихов морталитет;

- на граници предметног простора са околним ораницама пожељно је избегавати врсте дрвећа и жбуња које представљају прелазне домаћине одређених паразита пољопривредних култура или воћњака. То су врсте *Berberis* sp., *Cotoneaster* sp., *Pyracantha* sp., *Sorbus* sp., *Acer negundo* и сл.

Озелењавање површина унутар појединачних радних комплекса треба да треба да фаворизује аутохтоне дрвенасте и жбунасте врсте као и примере егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине, а, по могућности, не спадају у категорију инвазивних. Паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима. Слободне површине треба да садрже травни покривач.

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљању података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви стратешке процене на основу виших планских докумената су:

- Сузбијање непланске градње и ненаменског коришћења простора,
- Активирање нових зона за привређивање уз поштовање критеријума заштите животне средине,
- Уравнотежено коришћење простора,
- Оптимално управљање и коришћење природних ресурса,
- Подизање и јачање еколошке свести, информисања и образовања становништва о еколошким проблемима укључивањем јавности у доношењу одлука у погледу мера заштите животне средине,
- Сагледавање и смањење загађења животне средине сагласно општим тендецијама у свету.

2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

На основу наведених општих циљева стратешке процене, планираних намена површина које су дефинисане предметним планом, произилазе следећи посебни циљеви:

- Заштита земљишта,
- Ефикасна заштита подземних вода,
- Заштита од поплава (изливања водотока Јеленци),
- Контролисано поступање са отпадом,

- Заштита ваздуха од загађења,
- Смањење ризика од могућих удеса у складиштима, производним постројењима и другим објектима и при транспорту тј. допреми сировина или отпремању производа.

2.3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Основни циљеви код **избора индикатора** параметара животне средине су:

- Праћење стања одрживог развоја на простору Србије,
- Успостављање равнотеже између производње и потрошње с једне и природних ресурса са друге стране,
- Сагледавање и смањење загађења животне средине сагласно општим тенденцијама у свету,
- Приближавање европским и светским стандардима у областима које обухвата одрживи развој,
- Формирани индикатори морају бити приступачни за доносиоце одлука на националном нивоу као и за даљу разраду и примену.

Индикатори (показатељи, индекси) представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица.

Индикатори су средство за изражавање (праћење) извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости.

Они су неопходни као улазни подаци за свако планирање (друштвено-економско и просторно-урбанистичко). Они представљају полазне основе за планирање развоја.

Да би индикатори били поуздани, применљиви на свим нивоима планирања као и инструмент за поређење, неопходан је усаглашени систем праћења који подразумева:

- јединствене показатеље,
- јединице мерења, метод мерења,
- период праћења,
- начин обраде и приказивање резултата.

Подаци се прикупљају на разним нивоима и у разним институцијама: статистичким заводима, заводима за здравствену заштиту за хидрометеоролошку службу, геолошким и геодетским заводима, заводима за заштиту природе и споменика културе итд.

Код нас постоји стална оскудица података о животној средини, тако да је веома тешко извршити квалитетну анализу стања животне средине. Информациони систем о животној средини у нашој земљи не постоји. Овакво стање, у великој мери утиче на ефикасност управљања животном средином и ефикасност планирања уопште.

Због свега горе наведеног, најбоље је изабрати основне еколошке индикаторе који се односе на квалитет:

- вода,
- ваздуха и
- земљишта

а за које су критеријуми регулисани и дефинисани законом и на основу којих је могуће утврдити да ли и у којој мери одређене активности имају негативан утицај на животну средину.

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА И МЕРЕ СМАЊЕЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

3.1. ПРОЦЕНА УТИЦАЈ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА

Током израде Плана као и израде стратешке процене утицаја планских решења на животну средину, разматрало се о:

- природним карактеристикама и постојећем стању
- створеним вредностима, постојећој намени површина и начин коришћења простора и ресурса
- комуналној опремљености
- стању и статусу природних и културних добара
- условима надлежних институција у поступку израде Плана
- циљеви и решења планских докумената вишег реда

Водећи рачуна о претходно наведеним категоријама у поступку израде Плана (Рани јавни увид и Нацрта) дато је једно решење о начину коришћења површина као и могућа варијантна решења о начину комуналног опремања. На основу предлога плана Стратешком проценом разматрана су два могућа варијантна решења :

- Варијанта 1 - да се План детаљне регулације делимично или у целости не усвоји
- Варијанта 2 - да се План детаљне регулације усвоји и спроведе.

Плански документ је основни инструмент управљања простором. Утицаји и укупни ефекти Плана на животну средину утврђују се кроз процену и поређање постојећег стања и циљева и планских решења, кроз два крајња случаја и то позитивне и негативне ефекте доношења или недоношења Плана.

3.1.1. ВАРИЈАНТА 1 - ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ НЕУСВАЈАЊА ПЛАНА

У случају Варијанте 1 одржало би се постојеће стање у простору који карактерише :

- угроженост стања животне средине у мањој мери, у виду емисија загађујућих материја у ваздух, негативни утицаји на квалитет вода и земљишта;
- недовољна комунална и инфраструктурна опремљеност;
- неконтролисано испуштање отпадних вода у реципијенте.

Даље, Варијантно решење 1 за последицу неусвајања Плана може имати:

- непоштовање мера заштите животне средине из планова вишег реда;
- недостатак мера за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- непоштовање Планом предвиђених мера за уређење простора;
- непоштовање мера обавезног комуналног и инфраструктурног опремања и уређења;
- угрожавање квалитета ваздуха, вода, земљишта и здравља становништва.

3.1.2. ВАРИЈАНТА 2 - ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ УСВАЈАЊА ПЛАНА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА

Прихватањем Варијанте 2, односно усвајање Плана са Стратешком проценом утицаја и њихово спровођење стварају се услови за побољшање квалитета живота и рада:

- имплементација смерница планских докумената вишег реда
- одрживи развој на основама заштите и одрживог коришћења простора, природних и створених вредности и животне средине;

- рационално коришћење и уређење простора у оквиру граница планског подручја;
- очување еколошког интегритета и регенеративног капацитета простора;
- комунално и инфраструктурно опремање и уређење планског подручја;
- управљање свим врстама отпада који се генерише као и отпадних вода;
- заштиту природе и животне средине (заштиту од аерозагађења, загађивање подземних и површинских вода, земљишта, заштиту од прекомерне буке);
- дефинисање мера заштите за изградњу појединачних објеката уз обавезну процену утицаја на животну средину, пројектовање и спровођење мера заштите, мера управљања акцидентом и контрола стања животне средине;
- организовано праћење стања животне средине (мониторинг);
- укључивање јавности у процес планирања и доношења одлука.

3.2. ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Поређење варијантних решења је извршено на основу позитивних и негативних утицаја последице усвајања или неусвајања Плана у посматраном подручју и даје приказ разлога за избор најповољнијег решења. Поређење је извршено према циљевима стратешке процене, а сагледавање је извршено упоредним прегледом варијантних решења. Процена је квалитативног карактера у складу са индикаторима стратешке процене.

Варијанта 1 се односи на неусвајање плана у појединим деловима или у целини, самим тим и на спровођење плана. Непостојање плана има за последицу непостојање мера уређења планског подручја, заштите природе и животне средине.

Варијанта 2 се односи на усвајање и спровођење плана. У планском подручју планира се уравнотежени развој уз примену мера заштите животне средине. Планирано је решавање прикупљања и третмана отпадних вода, адекватног прикупљања све врсте отпада и др. уз примену свих прописаних мера може се очекивати отклањање већину негативних тенденција и позитивни ефекти у развоју. У овој варијанти могу се јавити појединачни негативни ефекти у зависности од начина спровођења плана.

На основу претходне анализе и процене варијантних решења закључује се да је Варијанта 2 - варијанта доношења Плана детаљне регулације повољнија у односу на Варијанту 1.

3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА И ПРОГРАМА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА

Уређење и заштита простора и животне средине планираних намена, засновано је на поштовању правила уређења и грађења, услова јавних предузећа и предвиђених мера заштитне животне средине.

Инфраструктурни системи су предуслов за функционисање новоформираних блокова планираних намена.

Могући утицаји на животну средину на предметној локацији који могу настати као последица планираних активности су:

- загађење ваздуха, тла и подземних вода радом производних и других објеката који нису у складу са важећим техничким нормативима за изградњу уз примену технологија и процеса који не испуњавају прописане стандарде заштите животне средине
- загађење подземних вода услед неадекватне опремљености локације и објеката комуналном инфраструктуром и неконтролисаног прихвата атмосферске воде са свих саобраћајних и манипулативних површина.

- загађење ваздуха, земљишта и подземних вода услед неадекватног и неодговарајућег складиштења сировина, полупроизвода и производа и неадекватног начина прикупљања отпада.

- повећање нивоа буке радом возила на манипулативним инетрним саобраћајним површинама и радом производних постројења.

У циљу спречавања и ограничавања негативних утицаја планираних садржаја на животну средину, предметним планом предвиђене су неке од мера за спречавање и отклањање постојећих и потенцијалних узрока загађивања животне средине :

- објекти код којих долази до стварања већих количина отпадних вода (технолошких, санитарно-фекалних, зауљених атмосферских) и других отпадних материја, морају имати решен проблем правилног одлагања отпада и пречишћавање отпадних вода пре испуштања у реципијент.

- мерама заштите и уређења простора кроз намену површина предвиђени су зелени заштитни појасеви, а врста заштитног зеленила дефинисана је условима Завода за заштиту природе Србије.

- дозвољени ниво буке не сме да прелази вредности предвиђене одговарајућим прописима (Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке, („Сл. гласник РС“, бр. 72/2010), Закон о заштити од буке у животној средини, („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 88/2010) и Правилник о буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору („Сл. гласник РС“, бр. 1/2013)).

- све мере предвиђене условима јавних предузећа морају бити обухваћене предметним планом и детаљно су систематизоване и приказане у тачки 3.4.

3.4. НАЧИН НА КОЈИ СУ ПРИ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА УЗЕТИ У ОБЗИР ЧИНИОЦИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ израде стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја на животну средину и предвиђених мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве границе дефинисане законском регулативом.

Да би се постављени циљ остварио неопходно је сагледати планом предвиђене активности и мере за смањење потенцијалних негативних утицаја на животну средину.

Израда плана и стратешке процене су два процеса која су се одвијала паралелно, међусобно се допуњавајући, чиме се планска решења у току израде коригују са аспекта заштите животне средине.

Планом предвиђене активности и мере за смањење потенцијалних негативних утицаја на животну средину односе се на заштиту земљишта, воде, ваздуха, буке, вибрација, јонизујућих и нејонизујућих зрачења.

3.4.1. Заштита земљишта и вода

Земљишта код којих постоји могућност загађења, у обавези је спроводити праћење квалитета подземних вода изградњом контролних пијезометара.

- Привремено депоновање комуналног отпада са појединачних локација, предвиђено је у контејнере и у сопствене канте за смеће које ће се у сарадњи са комуналним предузећем одвозити на градску депонију.

- Прикупљање, евакуација и депоновање опасних материја мора бити у сагласности са Правилником о начину поступања са отпаcima који имају својства опасних материја, (Сл.гл.РС, бр. 54/92).

- Складиштење сировина и готових производа на отвореном простору у радној зони мора бити заштићено од негативних утицаја атмосферија (ветра, кише).

- Одређени готови производи који се складиште на отвореном простору, морају бити тако ускладиштени да не долази до стварања емисије дифузне прашине.

- Проблем отпада, који настаје као последица будућих активности у радној зони и његовог даљег третмана, решавати кроз сакупљање, транспорт, третман, рециклажу, поновну употребу и правилно одлагање.

- Пре почетка извођења радова на изградњи неопходно је уклонити хумусни слој и засебно га депоновати и обезбедити од разношења. Хумус након окончања радова искористити за санацију сваке локације на којој је предвиђена изградња.

- У циљу очувања квалитета земљишта потребно је водити рачуна о неконтролисано одлагању отпадне амбалаже од средстава за заштиту биља, прекомерној употреби средстава за заштиту биља и другим материјама које могу загадити земљиште.

У изради Нацрта плана детаљне регулације када је у питању заштита вода неопходно је придржавати се следећих услова:

- Забрањено је у мелиоративне канале или друге отворене канале испуштати непречишћене отпадне воде, осим атмосферских и условно чистих расхладних вода које по Уредби о категоризацији вода одговарају другој класи.

- Заштита водотокова спроводиће се редовним одржавањем, обезбеђењем проточности и одговарајућег квалитета односно категорије воде, забраном упуштања отпадних вода и примарно непречишћених вода из насељске атмосферске канализације и појединих наслањајућих корисника, спречавањем загађивања водотокова, обезбеђењем имовинско-правног и техничког коридора за приступ и одржавање.

- Санитарно–фекалне воде одводиће се на на пречистач који ће бити позициониран на самој локацији „Румска петља“ у блоку бр.4.

У границама обухвата плана основна превентивна мера је забрана делатности које могу да угрозе земљиште, надземне и подземне воде, односно код којих то не може да се предупреди одговарајућим техничким и другим мерама или је то нерационално.

3.4.2. Заштита од поплава и кише

Редовним одржавањем каналске мреже (путне и мелиоративне - канал Јеленци) може се предупредити појава поплава и излива површинских вода.

Заштита од површинских вода обезбеђује се одвођењем вода у атмосферску канализацију. Воду са кровова објеката правилно димензионисаним олућњацима спровести до риципијента било риголама или зацењеном каналском мрежом.

Партерне површине пројектовати са одговарајућим падовима (2,5%) до ригола или директно до риципијента (бунари, канали), отпорним на проклизавање.

Заштитити улазе у објекте надстрешницама, денивелацијом у односу на околни терен и дренажом површина око објекта.

Изградња подземних објеката (етажа, складишта и сл.) треба да је најмање 1,0 м изнад коте највиших подземних вода, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање продирање воде.

У објекту обезбедити прописану хидро-изолацију објеката, поготово подрума и сутерена будућих објеката.

3.4.3. Заштита ваздуха и заштита од јонизујућих и нејонизујућих зрачења

Заштита ваздуха од загађивања спроводиће се као интегрални део стратегије, услова и мониторинг мреже контроле квалитета ваздуха за подручје:

- Сваки технолошки процес у радној зони мора имати техничко–технолошке мере за смањење емисије загађења у атмосферу.

- Дозвољена емисија из постројења у оквиру радних зона ограничава се на вредности дефинисане Правилником о граничним вредностима емисије („Сл.гласник РС“, бр. 30/97), с тим што се ГВЕ у случају да постоји више извора у оквиру радне зоне, због кумулативног дејства, посматрају као један извор.

- За сваки конкретан пројекат производње у радној зони, у оквиру техничке документације и потребних студија, биће строго третирани услови емисије гасова из процеса, и даће се конкретна решења за смањење емисије и елиминисање штетних утицаја на атмосферу.

- Обавезна је анализа могућих утицаја на стање и квалитет ваздуха (имисија, емисија) за планирање радну зону; и процена еколошког капацитета, са аспекта утицаја на квалитет ваздуха при реализацији појединачних Пројеката;

- Заступљеност зеленила такође доприноси смањењу штетних утицаја

- Мерама биолошке заштите (озелењавање, пејзажно уређење) формирање зона и појасева са приоритетном функцијом заштите; и техничко-технолошким мерама заштите (уградња и постављање уређаја за пречишћавање ваздуха-ефикасних филтерских система за објекте (технологије) изворе аерозагађења.

У циљу заштите ваздуха, неопходна је и стална контрола емисије, праћење квалитета односно степена спроводиће се првенствено забраном односно избегавањем градње садржаја који таква зрачења могу да емитују.

Заштита од нејонизујућег зрачења спроводи се мерама:

- поштовањем минималне удаљености од емитера - заштитни појасеви и мера забране или ограничења изградња објеката у заштитној зони;
- подизањем заштитног зеленила;
- приликом изградње објеката употреба материјала који немају емисионе особине или ограничене у складу са прописима;
- приликом изградње употреба материјала који умањују емисију;
- употреба технологије и уређаја мале емисије;
- правилним руковањем и ограниченом употребом уређаја у контролисаним условима (у медицини и привреди);
- правилним руковањем и ограниченом употребом уређаја у неконтролисаним условима (у домовима), услед кумулативног дејства.

Заштита од јонизујућег зрачења спроводи се :

- правилном диспозицијом емитера (антене и сл.) у односу на окружење водећи рачуна да је што мањи број људи изложен негативном утицају (лоцирањем изван насеља, по ободу насеља, изван зона становања), удаљености од угрожених (постављањем на што већој висинској коти и др);
- приликом изградње употреба материјала који немају емисионе особине или ограничене у складу са прописима;
- приликом изградње употреба материјала који умањују емисију;
- подизањем заштитног зеленила око емитера;
- руковање и ограничена употреба уређаја у контролисаним условима (у домовима), услед кумулативног дејства у складу са прописима;
- правилним руковањем и ограниченом употребом уређаја у неконтролисаним условима, услед кумулативног дејства.

3.4.4. Заштита од буке и вибрација

Бука и вибрације настају углавном од саобраћаја, производних процеса, али и деловањем неких других људских активности.

Дозвољени ниво буке не сме да прелази вредности предвиђене одговарајућим прописима - Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке, („Сл. гласник РС“, бр. 72/2010), Закон о заштити од буке у животној средини, („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 88/2010) и Правилник о буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору („Сл. гласник РС“,бр. 1/2013). Бука и вибрације настале неким другим човековим активностима (напр. прегласна музика у угоститељским и другим објектима) морају се свести у дозвољене границе надзором и другим административним мерама.

- Бука у индустријским погонима негативно утиче на здравље и опште стање људи који раде у близини извора буке. Контролу звука је могуће постићи на следеће

начине: редуковањем извора буке, умањењем звучног извора или заштитом реципијента (пријемника).

- Различитим техничким решењима могуће је умањити ниво буке који потиче од машина. Раднике у индустрији који су изложени буци неопходно је опремити опремом која ће их штитити од буке.

3.4.5. Климатске и метеоролошке карактеристике

За општину Рума карактеристична је умерено – континентална клима са четири изражена годишња доба.

Температура ваздуха

Температура ваздуха има карактеристичан правилан ход са најнижим вредностима у јануару ($-0,8^{\circ}\text{C}$), а са највишим у јулу ($20,6^{\circ}\text{C}$). Разлика између средњих јануарских и средњих јулских температура износи $22,2^{\circ}\text{C}$ што још једном потврђује континенталност овог подручја.

Релативна влажност ваздуха

Релативна влажност се мења и њене вредности опадају идући од хладнијих ка топлијим месецима са порастом у мају и јуну, што је карактеристично за наше крајеве.

Облачност није велика и у просеку износи 53 % покривености неба. Најведрији месец је август са просечном облачношћу од 35 %, а најоблачнији је децембар са 70 %.

Падавине

Падавински (плувиметријски) режим на подручју општине Рума има обележје средње-европског (подунавског) режима расподеле падавина који се манифестује неравномерношћу расподеле по месецима, уз развијање летњих локалних депресија са непогодама и пљусковима.

Ветровитост

Према вредности годишњих честина праваца ветрова и тишина може се закључити да највећу учесталост на овом подручју има источни ветар, затим западни и северозападни а најмању учесталост има јужни ветар.

3.4.6. Фауна и флора

Близина водотока Јеленачког канала је од великог значаја јер представља еколошки коридор од регионалног значаја.

Јеленачки канал са приобалном зоном и просторима на којима је опстала аутохтона вегетација, представља еколошки коридор од регионалног значаја који имају кључну улогу у очувању биодиверзитета, омогућавајући одвијање миграција и размену генетског материјала између изолованих и/или просторно удаљених шумских и ливадско-степских станишта у Националном парку Фрушка гора.

Такође омогућавају сезонске миграције водоземаца шумских/ливадских станишта Фрушке горе према влажним стаништима Подунавља (где се одиграва размножавање), као и повратак младих јединки на шумска и ливадска станишта Националног парка.

У складу са чланом 4, став 17. Закона о заштити природе ("Сл. гласник РС" бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/2016) „еколошки коридори је еколошка путања и/или веза која омогућава кретање јединки популација и проток гена између заштићених подручја и еколошки значајних подручја од једног локалитета до другог и који чини део еколошке мреже”.

Еколошки коридори истовремено представљају и станишта насељена водоземцима, гмизавцима и птицама, међу којима су и врсте заштићене као природне реткости, у складу са Уредбом о заштити природних реткости ("Службени гл. РС" , бр. 50/93 и 93/93) на њиховим стаништима уважава се степен режима заштите. Коришћење простора у близини ових микролокалитета треба ускладити са потребама опстанка природних вредности.

Да би се заштитила флора и фауна инфраструктурно опремање мора бити усаглашено са свим законским прописима како би се обезбедила заштита земљишта, воде и ваздуха. Забрањено је директно или индиректно испуштање непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода (испод II класе квалитета воде), што је неопходно узети у обзир при избору типа пречистача, за индивидуално пречишћавање отпадних вода.

Функционисање производних објеката унутар зоне има потенцијално негативан утицај на опште стање квалитета животне средине. Из тог разлога процес планирања у планском подручју усмераваати према видовима коришћења који не оптерећују средину и омогућавају обнављање природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја.

Складишна технологија може имати значајан негативан утицај на животну средину, па се овом делу мора посветити посебна пажња са аспекта заштите (не планирати складиштење опасних материја и постављање подземних складишта, нпр. резервоара за гориво).

У циљу заштите квалитета животне средине ширег подручја, поштовати одредбе Закона о заштити природе (Сл. Гласник РС бр. 36/09, 88/11, 91/10- исправка, 14/16) и друге прописе којима је регулисана ова област.

- свака активност мора бити планирана и спроведена на начин којим проузрокује најмању могућу промену у животној средини;
- начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину и коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме (best available technologies -BAT);
- природне вредности користе се под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природних добара и предела;
- непостојање пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера спречавања деградације животне средине у случају могућих или постојећих значајних утицаја на животну средину.

3.4.7. Становништво и привреда

Положај Руме, односно близина два велика привредна и друштвена центра Београда и Новог Сада, као и добра повезаност са центрима у окружењу као што су Сремска Митровица, Инђија и Шабац представљају добру основу за даљи привредни и друштвени развој града. Томе доприноси и веома добра повезаност са осталим насељима општине.

У Општини Рума живи око 62.000 становника, а у насељу Рума око 32.000. Становништво овог подручја има у већини заступљене старије добне групације, односно, природни прираштај је у опадању.

Најповољнију старосну структуру има насеље Рума са најнижим индексом старења. Код становништва општине Рума заступљени су сви видови привредних активности.

У оквиру радне зоне предвиђене су следеће делатности: производња, прерада, , складиштење и други видови пословања.

Заштита живота и здравља људи

Одрживо управљање природним вредностима и заштитом животне средине представља приоритетну меру заштите живота и здравља људи на простору у обухвату Плана.

Мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на здравље и животе људи дате су у посебним законским и подзаконским актима, које се односе на здравље и безбедност и заштиту на раду. Такође, мере заштите живота и здравља сваког појединца односе се на примену Закона о здравственој заштити.

У циљу одговарајуће друштвене бриге о здрављу становништва, дефинисано је на нивоу републичких програма у области заштите здравља од загађене животне средине, да приоритетну меру у циљу заштите живота и здравља људи представља одрживо управљање природним вредностима и спровођења мера заштите животне средине на следећи начин:

1. применом мера заштите и превентиве од штетних утицаја проузрокованих опасним материјама у ваздуху, води и земљишту;
2. применом мера заштите и превентиве при манипулисању и одлагању отпадних материја;
3. применом мера заштите и превентиве при манипулисању опасним хемикалијама;
4. применом мера заштите и превентиве од штетних утицаја проузрокованих јонизујућим и нејонизујућим зрачењем
5. применом мера заштите и превентиве од штетног дејства буке и вибрација у радном окружењу.

При изградњи инфраструктурних објеката обавезно је стриктно примењивати прописе о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљеностима инфраструктурних објеката односно њиховим међусобним укрштањем.

3.4.8. Преглед постојеће и будуће инфраструктуре

У новоформираним блоковима на парцелама је могућа изградња производних, складишних и пословних објеката и пратећих објеката уз рад и пословање и објеката за потребе инфраструктуре.

Делатности које су дозвољене су из домена секундарних и терцијарних делатности.

Могућа је и изградња саобраћајних терминала, логистички центри (добар положај зоне, близина државних путева).

Није дозвољена изградња објеката за складиштење и третман опасног отпада.

Према намени дозвољена је изградња главних и помоћних објеката.

Главни објекти могу бити пословни, производни и складишни, и изградња у комбинацијама (пословно-производни објекат, пословно - складишни, производно - складишни, пословно - прозводно-складишни).

Помоћни, пратећи, комунални и инфраструктурни објекти у функцији главних објеката (портирнице, гараже, надстрешнице, магацини, складишта сировина или готових производа, алата и сл., разне оставе, сепартор уља и масти, трафостанице односно објекти за потребе инфраструктуре, оградe и сл.; ови објекти заједно са главним објектима на парцели представљају једну функционалну целину)

Према врсти објекти се граде у зависности од техничко-технолошког процеса производње (прераде) и прописаних услова заштите, као слободностојећи, у низу (на сопственој парцели) и др.

Ново становање није предвиђено, док се на парцели са затеченим становањем задржава иста намена, односно до решавања имовинско-правних односа и пренамене у радну зону.

Највећа дозвољена спратност пословних објеката је П+1+пк (са или без подрума и сутерена), спратност производних објеката је П+0 (или технолошка висина), складишних је П+0, изузетно П+1, док је спратност помоћних објеката П+0.

Од постојеће инфраструктуре, у једном делу планског подручја, се налази електро, канализациона и гасна мрежа.

Саобраћај

Будући радни комплекси опслуживаће се преко саобраћајница С-1, С-2 и С-3.

Саобраћајница С-1 пружа се правцем североисток - југозапад и представља главну саобраћајницу преко које ће се остваривати веза са градском путном мрежом (ДП 2А 120). Ширина коридора је око 18,0м (прати ширину постојеће парцеле).

Саобраћајница С-2 се пружа правцем север - југ. Ширину коридора у северном делу је око 26м (прати ширину постојеће парцеле), док је у јужном делу 20,0м.

Саобраћајница С-3 се пружа правцем исток - запад и има ширину коридора од 20,0м.

Електроенергетска мрежа

Прикључење нових објеката је могуће изградњом трафостаница (монтажно бетонских, компактних, стубних, или уградних) на парцелама инвеститора. Могуће је користити и једну трафостаницу за више објеката, различитих власника. Прикључак се изводи на постојећу средњенапонску мрежу, а према сагласности надлежне Дистрибуције.

Трафостаница треба да на растојању минимално 3м од суседних објеката и да има приступни пут повезан на јавни пут, ширине минимално 3м. Ако се трафостаница налази ближе саобраћајницама радне зоне могуће је поставити и на регулационој линији, у сваком другом случају треба поштовати планом задату грађевинску линију.

Разводни ормани, за прикључење на НН мрежу постављају се поред тротоара, тако да не сметају приступу објектима.

Телекомуникациона мрежа, КДС и мобилна телефонија

За прикључење објеката на мрежу фиксне телефоније, потребно је поставити ормариће, а поред тротоара, тако да не ометају приступ објекту.

На парцелама радних комплекса могуће је поставити и станице мобилне телефоније. Антене базних радио станица и радио релејних станица ће бити монтиране на типским носачима који се фиксирају за постојеће грађевинске објекте, или на посебним слободностојећим антенским стубовима.

Објекат за смештај телекомуникационе и РТВ опреме може бити зидан или монтажни, или смештен на стубу, у оквиру парцеле предвиђене за смештај пословних објеката, као и на другим слободним површинама.

Комплекс за смештај мобилне телекомуникационе опреме мора бити ограђен и имати приступни пут ширине 3 м који води до најближе јавне саобраћајнице.

Ако буде постојала потреба за КДС мрежом, користиће се каблови телекомуникационе мреже, фиксне телефоније.

Водоводна мрежа

Објекти се преко шахта за мерење прикључују на уличну водоводну мрежу. Положај шахта и величину, одређује надлежно водоводно предузеће.

Гас

Према потреби нови објекти се могу директно прикључити на дистрибутивни гасовод ниског притиска, који треба извести у коридору улице Новосадска. Прикључна кутија се налази на самом објекту, а начин извођења прикључка одређује локални дистрибутер.

Канализација отпадних и атмосферских вода

У планском подручју постоји изграђен део канализационе мреже кроз саобраћајницу С-1. Нова канализациона мрежа, средином будућих саобраћајница, повезаће се на постојећу мрежу.

Неопходно је проверити стање изведене канализационе мреже (дубина укопавања, падове...) како би се могла планирати изградња наставка мреже. Уколико се укаже потреба планирати изградњу препумпне станице на траси будућег крака канализације.

Постојећи колектори фекалне канализације су преоптерећени и према условима Јавног предузећа „Водовод“ Рума нужна је изградња новог колектора Ø300 у дужини цца 2300,00 м који ће отпадну воду са локације радне зоне одводити до улице Владимира Назора.

Потребно је предвидети сепаратни тип канализационе мреже за сакупљање атмосферских, зауљених атмосферских, технолошких и санитарно-фекалних отпадних вода.

Условно чисте атмосферске воде са кровних површина, надстрешница и слично, могу се, без пречишћавања, испустити у путни јарак или на околни терен путем уређених испуста осигураних од ерозије, уколико задовољавају квалитет II класе вода.

Уколико се на комплексу одвијају делатности и саобраћај таквог карактера и интензитета да су присутне чврсте честице, уља, масти, обавезан је примарни предtretман (сепаратор уља, таложник), односно обавеза пречишћавања до потребног квалитета упуштених вода у каналске реципијенте.

Санитарно-фекалне отпадне воде и технолошке воде испустити у јавну канализациону мрежу, а потом одвести на насељски или централни УПОВ, а у складу са општим концептом канализације, пречишћавања и диспозиције отпадних вода на нивоу Општине. Квалитет отпадне воде која се испушта у реципијент мора најмање испунити граничне вредности емисије за постројење са секундарним пречишћавањем.

Зависно од потреба, код загађивача предвидети изградњу уређаја за предtretман технолошких отпадних вода, тако да њихов квалитет задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, пре пречишћавања у УПОВ-у, тако да се не ремети рад уређаја, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11 и 01/16). Услове и сагласности за прикључење потребно је прибавити од надлежног Јавно комуналног предузећа.

Атмосферске воде са замашћених и зауљених површина (паркинг, манипулативне површине) одводити преко сепаратних система за пречишћавање, у градску канализацију. Инвеститор је дужан да сам обезбеди одговарајући степен пречишћености отпадних вода.

У канал Јеленци, отворене канале и друге водотоке забрањено је испуштање било каквих вода осим условно чистих атмосферских и пречишћених отпадних вода које по Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/12) омогућују одржавање минимално доброг еколошког статуса (II класе вода) и које по Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11 и 01/16) задовољавају прописане вредности.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Усвајањем Плана детаљне регулације за „Источну радну зону 2“ у Руми стварају се услови за даљу планску разраду. Спровођење плана вршиће се:

-Пројектима парцелације, односно препарцелације за формирање будућих парцела за изградњу према планираним наменама, као и пројектима препарцелације за потребе експропријације.

-Елаборатом геодетских радова за исправку граница суседних катастарских парцела, спајање суседних катастарских парцела истог власника и спајање суседних парцела на којима је исто лице власник или дугорочни закупац.

-Елаборатом геодетских радова за исправку границе између постојећих катастарских парцела и земљишта у јавној својини ради формирања грађевинске парцеле.

-Локацијским условима за пројектовање и изградњу објеката планиране намене и објеката и мреже инфраструктуре.

-Изузетно урбанистичким пројектом урбанистичко архитектонске разраде на захтев инвеститора.

Урбанистички пројекат може да се ради за планирану изградњу, где се процени да нема довољно елемената за пројектовање и изградњу планираних садржаја.

За све планове орган надлежан за припрему плана може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати обавезу израде Студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину, Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину.

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ)

5.1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА И ПРОГРАМА

Праћењем стања животне средине обезбеђују се услови за праћење утицаја на животну средину дефинисаних стратешком проценом и то непосредним праћењем реализације планских решења и мерама заштите.

У складу са Законом о заштити животне средине, а према надлежностима Републике односно јединице локалне самоуправе, обезбеђује се контрола и праћење стања животне средине. План и програм за праћење стања животне средине дефинисани су Члановима 69., 70., 71., 72. и 73. Закона о заштити животне средине и чине га:

- обезбеђење мониторинга;
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;

- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача;
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

Закључује се да се применом Плана детаљне регулације за “Источну радну зону 2” у Руми и програма праћења стања животне средине обезбеђују позитивни ефекти контролисаног управљања простором и животном средином.

5.2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Индикатори стања животне средине на простор планског подручја дефинисани су на основу Правилника о Националној листи индикатора заштите животне средине (“Службени гласник РС”, бр. 37/11):

- учесталост прекорачења дневних граничних вредности за PM_{10} , NO_2 , O_3 и SO_2 ;
- емисија закисељавајућих гасова (NO_h , NH_3 и SO_2);
- емисија примарних суспендованих честица и секундарних прекорсора, суспендованих честица (PM_{10} , NO_h , NH_3 и SO_2);
- емисија гасова са ефектом стаклене баште;
- пројекција емисија гасова са ефектом стаклене баште;
- емисија ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих материја;
- емисија тешких метала;
- индикатор потрошње кисеоника у површинским водама;
- нутријенти у површинским и подземним водама;
- индекс сапробности;
- SWQI- Serbian Water Quality Index;
- квалитет вода за пиће из јавне мреже водовода;
- квалитет вода са јавних чесми;
- индекс експлоатације воде (WEI);
- коришћење воде у домаћинству;
- губици воде;
- проценат становника прикључених на јавни водовод;
- проценат становника прикључених на јавну канализацију;
- постројења за пречишћавање отпадних вода из јавне канализације;
- загађење отпадне воде;
- емисија загађујућих материја из тачкастих извора у водна тела;
- ерозија земљишта;
- садржај органског угљеника у земљишту;
- управљање контаминираним локацијама;
- промена начина коришћења земљишта;
- површине деградираних земљишта;
- диверзитет врста;
- укупна количина произведеног отпада;
- производња отпада (комунални, индустријски и опасан отпад);
- количина произведене амбалаже и амбалажног отпада;
- количина посебних токова отпада;
- количина произведеног отпада из објеката у којима се обавља здравствена заштита и фармацеутског отпада;
- предузећа овлашћена за управљање отпадом;
- депоније отпада;
- количина издвојеног прикупљеног, поново искоришћеног и одложеног отпада;
- прекогранични промет отпада;
- потрошња енергије по глави становника (GJ/становнику или toe (тона еквивалентне нафте)по становнику);
- учешће обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије (%);

- индикатори буке.

5.3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине произилазе из Чланова 69.-78. Закона о заштити животне средине:

- Влада доноси програм мониторинг за период од две године,
- Јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинг на својој територији који мора бити у складу са програмом Владе,
- Република и јединица локалне самоуправе обезбеђују финансијска средства за обављање мониторинга,
- влада утврђује критеријуме за одређивање броја места и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података,
- мониторинг може да обавља само овлашћена организација,
- Влада утврђује врсте емисије и других појава које су предмет мониторинга загађивача и методологију мерења,
- Државни органи, односно организације и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке из мониторинга достављају Агенцији за заштиту животне средине,
- загађивач је дужан да о свом трошку доставља прописане податке о начину и у роковима утврђеним у складу са Законом,
- Надлежни орган локалне самоуправе јаданпут у две године подноси скупштини извештај о стању животне средине на својој територији,
- Извештаји о стању животне средине објављују се у службеним гласилима Републике и јединице локалне самоуправе.

Државни органи, органи локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено, у потпуности и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга, као и мерама упозорења о развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи, у складу са Законом о заштити животне средине и другим прописима. Јавност има право приступа информацијама односно регистрима и евиденцијама које садрже податке о стању животне средине, а у складу са Законом.

5.4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У савременом друштву ризик и опасност нису више резултат само спољашњих сила, већ су последица развоја науке и технологије. Оцена ризика заснива се на методолошком поступку обрачуна и оцене ризика.

Националном стратегијом обухваћено је:

- анализа опасности од акцидента;
- планирање мера превенције, припремности и одговора на акцидент;
- планирање мера отклањања последица од акцидента (санација).

Неочекивани негативни утицаји на подручју Плана могу бити:

- у случају неусвајања Плана;
- у случају усвајања Плана и непримењавања одредби Плана;
- у случају имплементације, односно реализације планираних намена, објеката и садржаја али при одступању од планских решења и обавеза;
- у случају редовне употребе и рада реализованих намена, објеката и садржаја.

Неочекивани негативни утицаји могу настати услед:

- непоштовањем дисциплине у технолошком процесу;
- не придржавањем прописаних мера заштите од пожара;

- у случају удеса и акцидента на инфраструктури, инсталацијама и опреми;
- у случају удеса и акцидента изливањем горива, масти, уља и хемикалија;
- у случају неадекватног одлагања и поступања са отпадом;
- у случају елементарних непогода (поплава, бујица и сл.)
- у случају ратних дејстава.

У случају неусвајања Плана неочекивани негативни утицаји највећу опасност представља непланско и неконтролисано коришћење простора са негативним ефектима на животну средину и здравље људи.

У случају реализације планираних намена, извођења објеката и садржаја одступањем од планских решења и обавеза (без услова и сагласности надлежних органа и институција) спровести надзор и контролу у складу са законским прописима.

За отклањање и умањење настале штете неопходно је извршити мере санације простора и мере ревитализација (ремедијације) и заштите животне средине.

У случају реализованих намена, објеката и активности (редовни рад) негативни утицаји спречавају се урбанистичким и техничким мерама заштите, мерама спречавања и отклањања узрока, санације последица и успостављање мониторинг животне средине. У процесу израде Плана и Стратешке процене утврђено је да постоји вероватноћа појаве неочекиваних негативних утицаја, те је прописано поступање у случају таквих појава.

За објекте, постројења и активности у планском подручју која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину, материјална добра у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 25/15). Листа објеката и активности за које је потребна интегрисана дозвола дата је Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Службени гласник РС", бр. 84/05). Надлежни орган (Министарство, Покрајински, локална самоуправа) доноси интегрисану дозволу у форми решења којом се одобрава пуштање у рад постројења, односно активности, обавештава друге органе, организације и јавност док Министарство размењује информације о прекограничном утицају и врши надзор. Уколико постројење или активност може имати значајан негативан утицај на животну средину друге државе, Министарство у поступку консултација, доставља другој држави мишљење информације, на начин и у роковима утврђеним споразумима између надлежних органа држава.

Рад објеката и постројења у којима су присутне опасне материје у једнаким или већим количинама од прописаних, односно севесо постројења, регулисан је Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима. На основу Правилника о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса ("Службени гласник РС", бр. 41/10, 51/15), којим се врши идентификација севесо постројења, прописана је обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и плана заштите од удеса, у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде извештаја о безбедности и плана заштите од удеса ("Службени гласник РС", бр. 41/10). Локална самоуправа је у обавези да изради План заштите од удеса локалне самоуправе на основу Плана заштите од удеса оператера који се налази на територији надлежне јединице локалне самоуправе, а у складу са Законом о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", бр. 111/09, 92/11, 93/12). Министарство надлежно за послове животне средине води евиденцију о оператерима и севесо постројењима. На основу Извештаја о безбедности, Министарство прописује поступак обавештавања и размене података о оператерима и севесо постројењима чија активност може довести до удеса или акцидента са прекограничним ефектима. Министарство обавештава о свим чињеницама из Извештаја у што краћем року, односно када обавештава о томе домаћу јавност, обавештава надлежни орган друге земље која може бити погођена последицама удеса. У случају да обавештење није потпуно, надлежни орган друге државе може затражити додатне податке о постојању свих оператера и севесо постројења. У случају не постизања сагласности са надлежним органом друге земље питање акцидента решава се у складу са међународним уговором.

Табела 1.2. Програм праћења стања животне средине

ОБЛАСТ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ИНДИКАТОР	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	ПОСТУПАЊЕ
ЗАШТИТА ВАЗДУХА	емисија SO ₂ , NO _x , CO ₂ , чађи, суспендованих честица	Загађивачи (привредно-индустријско предузеће)	-обавештавање надлежног општинског органа -обавештавање јавности -примена мера санације
	квалитет амбијенталног ваздуха SO ₂ , NO _x , CO ₂ , чађи, суспендованих честица	Одељење за инспекцијске послове Општине Рума, Завод за јавно здравље Сремска Митровица	-обавештавање надлежног општинског органа -обавештавање јавности -примена мера санације
ЗАШТИТА ВОДА	петодневна биохемијска потрошња кисеоника (БПК-5), суспендоване материје, мирис, боја, температура воде	Одељење за инспекцијске послове Општине Рума, Републичка агенција за заштиту животне средине	-обавештавање надлежног општинског органа -обавештавање јавности -примена мера санације
ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА	конверзија земљишта у непољопривредне сврхе	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Општина	-сагласност надлежног органа
	%деградираних површина	Општина	-обавештавање надлежних општинских органа -обавештавање јавности -санирање контаминираниог земљишта
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ОТПАДНИМ ВОДАМА	број становника и субјеката обухваћен организованим одношењем отпада	Општина	-организовати прикупљање свог генерисаног отпада
	количина отпада по становнику/субјекту или области; %отпада који се рециклира; %отпада који се одлаже на санитарну депонију	Општина	-водити евиденцију о загађивачима и формирати катастар загађивача
БУКА	дневни и ноћни ниво буке	Одељење за инспекцијске послове Општине Рума, овлашћена кућа за мерење нивоа буке, као и загађивачи са својим изворима буке	-обавештење у случају прекорачења дневног и ноћног нивоа буке
УДЕСИ И ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ	број локалитета са високим ризиком; учесталост удеса; постојање планова интервенције у случају ванредног стања	Министарство животне средине Загађивачи Општина	-обавештавање надлежних органа -обавештавање надлежних органа друге државе -обавештавање јавности -примена мера санације
	% површина	Општина	-обавештавање

	угрожних поплавом		надлежних органа -обавештавање јавности -примена мера санације
--	-------------------	--	--

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

6.1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Основни стратешки правци заштите животне средине усмерени су на превентивна деловања која треба да обезбеде или да допринесу стварању здраве животне средине. Принципи заштите животне средине се дефинишу, спроводе и уграђују кроз три фазе:

- фаза планирања и пројектовања
- фаза изградње
- фаза експлоатације.

У фази планирања и пројектовања остварују се оквири заштите животне средине, где се у фази израде просторних и урбанистичких планова сагледава, а програмом заштите животне средине обезбеђује превентивна заштита.

Методологија израде стратешке процене и садржаја Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисан је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Процес израде Стратешке процене чија израда се врши паралелно са израдом Плана, приказан је схематски - Схема 2.

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су :

1. доношење одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину уз одлуку о изради планског документа
2. одређивање садржаја и програма за израду стратешке процене утицаја на животну средину у оквиру Плана
3. израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Основни методолошки приступ који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени утицаја састоји се из неколико уопштених фаза, приказано схематски - Схема 1.

Досадашња искуства у примени стратешке процене су недовољна што представља велики недостатак у решавању проблема из области животне средине. У досадашњој пракси израде стратешке процене планова заступљена су два приступа, технички и планерски. Технички приступ представља проширење методологије процене утицаја пројеката на планове и програме, где је могуће применити принципе из процене утицаја пројеката на животну средину. Планерски приступ захтева који захтева другачију методологију услед веће сложености планова у односу на пројекте и стратешког карактера, мање детаљности о информацијама о животној средини, концепта одрживог развоја где се поред еколошких обухватају питања друштва и економије, сложености процеса, кумулативних ефеката и интереса шире јавности. Због наведених разлога у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су : контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријумска анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика, итд. Израда стратешке процене интегрисана је у одговарајуће фазе израде Плана, приказано у Табели 1.3.

У фази одлучивања и одрђивања утицаја стратешке процене коришћене су методе поређење са сличним случајевима, коришћење постојеће литературе, стручно мишљење, консултације и др.

Избор индикатора је вршен на основу података које прате надлежни органи и стручне службе као и индикатори који се користе у Европској унији. Већи број индикатора није био користан за израду стратешке процене, јер за њих не постоје подаци.

Схема 1- Општи методолошки поступак за припрему Извештаја о стратешкој процени

6.2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Проблем заштите животне средине обрађиван је у оквиру Закона о заштити животне средине, којим су створени основни услови о потреби односно обавези израде студијских истраживања везаних за проблематику заштите животне средине. Највеће ограничење израде Стратешке процене је недостатак података о стању животне средине на основу којих је могуће дати оцену о стању животне средине. На територији јединице локалне самоуправе па и у региону не постоји јединствена база података нити успостављен информациони систем о животној средини, осим на нивоу Министарства надлежног за послове животне средине. Услед недостатка информација о животној средини у посматраном подручју, за израду Стратешке процене коришћени су подаци о стању животне средине ширег простора и подаци добијени на основу годишњих извештаја надлежних Институција региона, односно Министарства надлежног за питање животне средине.

Посебан проблем представља недостатак или нејасно дефинисаних (прецизираних) еколошких параметара односно показатеља у области просторног и урбанистичког планирања. У националној законској регулативи није регулисано питање посебних објеката, постројења и активности које могу имати или имају утицај на животну средину, изузев у склопу правилника о граничним вредностима емисија.

Посебан проблем представља процена утицаја планираних активности на животну средину појединачних објеката (пре свега привредних), инфраструктуре и саобраћаја (железнички посебно), где није могуће проценити начин и обим коришћења објеката, те је велика вероватноћа могућности одступања од планског решења, који се пре свега бави просторним условима али не и еколошком капацитету. Превазилажење тог проблема решава се приступањем изради просторне анализе урбанистичким пројектом и Студији о процени утицаја на животну средину за појединачне објекте, односно изради Плана детаљне регулације за посебне зоне и Стратешке процене утицаја на животну средину.

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА, ОПИС РАЗЛОГА ОДЛУЧУЈУЋИХ ЗА ИЗБОР ДАТОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА СА АСПЕКТА РАЗМАТРАНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПИТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УКЉУЧЕНА У ПЛАН

Процес израде процене утицаја планских решења на животну средину вршен је паралелно са поступком израде Плана. Током израде Плана вршила се анализа и оцена постојећег стања, стратешки и развојни планови и програми вишег реда, на основу којих су дата планска решења. Паралелно током израде стратешке процене врши се провера и оцена планских решења, планираних активности и објеката односно утицај на животну средину, у оквиру националне законске регулативе (правилници о граничним вредностима емисије) као и Директива ЕУ. На основу свеобухватног сагледавања проблематике планирања дефинишу се мере којима се остварује контрола утицаја, односно своди на еколошки прихватљиве границе. Критеријуми и мерила заштите животне средине уграђени су у планска решења и кроз правила уређења и грађења и мере заштите. Таквом анализом и провером увођења нових намена површина, садржаја и активности, избегава се могућност негативаног утицаја на животну средину.

Услед недостатка података процес одлучивања заснован је на квалитативној оцени односно опису утицаја и активности. У зависности од доступности података дефинисани су и индикатори утицаја на животну средину. Сама процена утицаја се састојала из два дела, првог где је извршена оцена могућих варијантних решења, кумулативни и синергијски утицаји и другог где се процена утицаја односи на План. Варијантним решењима разматрана су два случаја и то да се План усвоји и реализује или пак други случај да се План не усвоји (у поступности или у делу).

Цео процес израде стратешке процене па и плана пратила је процедура контроле надлежног органа, учешћа јавности и оцено надлежних органа.

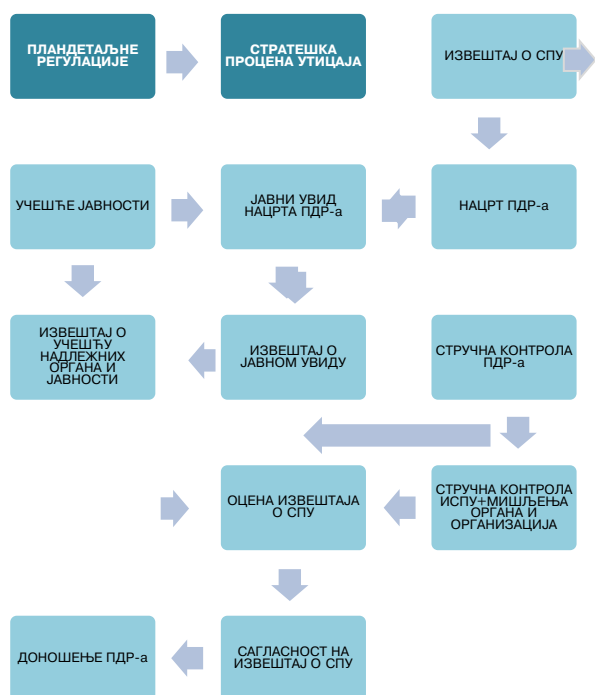
Чланом 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и Закона о планирању и изградњи дефинисано је учешће јавности, пре свега заинтересованих органа и организација, који у поступку разматрања и доношења

одлуке о усвајању Извештаја о стратешкој процени, могу да дају мишљење у периоду од 30 дана.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана обезбеђује учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени, дефинисано Чланом 19. Законом о стратешкој процени није детаљније дефинисан поступак разматрања и доношења Извештаја о стратешкој процени, те се у пракси врши заједничко излагање на увид јавности Нацрта Плана и Извештаја о стратешкој процени. Тиме се постиже јединственост и повезаност процеса израде планског документа и стратешке процене. Орган надлежан обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављање мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи. Учешће надлежних органа и организација обезбеђује се писменим путем и путем презентација и консултација у свим фазама израде и разматрања стратешке процене. Учешће јавности и невладиних организација обезбеђује се путем средстава јавног информисања и у оквиру јавног излагања Плана. Лични позиви заинтересованих, јавне презентације, трибине и разговори (пре свега становника и привредника посматраног подручја) као и интернет презентација представљају допунско средство којим се повећава доступност докумената, самим тим и обезбеђивање јавности у поступку разматрања и доношења.

На основу Члана 20. Закона о стратешкој процени надлежни орган израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи сва мишљења из Члана 18., као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Плану и Извештају о стратешкој процени. Након тога а на основу Члана 21. надлежни орган врши оцену извештаја. После прикупљања и обраде свих мишљења надлежни орган за припрему плана доставља План и Извештај о стратешкој процени на животну средину надлежном органу на одлучивање.

Схема 2- Процес израде Стратешке процене и Плана детаљне регулације

8. ЗАКЉУЧАК

Закључци односно закључна разматрања је поједностављен део документа са сумираним информацијама, прилагођен односно намењен широј јавности. Закључна разматрања представљају "нетехнички резиме" или завршни преглед стратешке процене.

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у плановима, са циљем да се избегну, спрече или ограниче негативни утицаји на животну средину, здравље људи, природна, културна и друга створена добра.

У току израде Стратешке процене плана на животну средину, која је текла паралелно са израдом Плана разматрани су постојећи и потенцијални проблеми везани за заштиту животне средине, предложене су мере и активности које ће регулисати или ублажити негативне утицаје у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају. Стратешка процена је поступак који обезбеђује услове за одговарајућу заштиту животне средине у свим фазама израде и спровођења Плана. У Табели 1.2 дат је приказ поступка израде Плана детаљне регулације за "Источну радну зону 2" у Руми и Стратешке процене утицаја ПДР-а на животну средину.

Табела 1.3. Поступак израде Плана и Стратешке процене утицаја

ФАЗА	ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ	СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА	РЕЗУЛТАТ ФАЗЕ
I	Елаборат за рани јавни увид: -анализа постојећег стања, начин коришћења простора и основна ограничења -дефинисање циљева и програма уређења и изградње	Детаљна разрада полазних основа, циљева и индикатора: -општи и посебни циљеви и избор индикатора -дефинисање варијантних решења са становишта заштите животне средине -процена утицаја варијантних решења на животну средину и поређење варијантних решења	Одабир најповољнијег варијантног решења
II	Нацрт Плана: -дефинисање правила уређења -дефинисање правила грађења -дефинисање мера заштите	Процењивање утицаја: -процењивање утицаја планских решења на циљеве стратешке процене -дефинисање мера за смањивање и спречавање негативних утицаја -дефинисање предлога програма праћења стања животне средине -дефинисање веза са проценом на нижим хијерархијским нивоима -уграђивање коначних резултата процена и предвиђених мера -дефинисање програма праћења стања животне средине -припрема извештаја	-Предлог планског решења - мере заштите животне средине -Припрема Извештаја о стратешкој процени
III	Стручна контрола и јавни увид/учешће јавности	-јавни увид ПДР-а -мишљење заинтересованих органа и организација	-Припрема Извештаја о учешћу заинтересованих органа и организација -Финални извештај о стратешкој процени
IV	План	-оцена извештаја о стратешкој процени -давање сагласности	

Циљ Стратешке процене утицаја на животну средину је да детаљно анализира карактеристике плана, да препозна све негативне утицаје како

постојеће тако и реализациом Плана и у складу са тим дефинише мере којима се остварује контрола ових утицаја и њихово свођење на еколошки прихватљиве границе. За израду Стратешке процене неопходна је јединствена методологија са јасно дефинисаним корацима за анализу, прописивања мера заштите и праћења стања животне средине, која је дефинисана у Закону о стратешкој процени.

Заштита животне средине подразумева свих мера заштите животне средине и природе као и техничко-технолошких мера и прописа утврђених законском регулативом, директивама ЕУ и условима надлежних органа. Мере заштите животне средине дефинисане на основама заштите основних чинилаца животне средине (вода, ваздух и земљиште) који су показатељи стања целокупне животне средине, природе и здравља људи, те је у току израде стратешке процене утицало на избор показатеља стања животне средине, односно индикатора.

Табела 1.4. Посебни циљеви Стратешке процене и избор индикатора

	ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	ИНДИКАТОРИ
1.	ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА	
	-адекватно сакупљање и евакуисање комуналног отпада -адекватно евакуисање угинулих животиња и отпада животињског порекла -адекватно сакупљање и евакуисање отпада из пољопривредне производње - хемијска средства	-број домаћинстава и привредних субјеката укључених у систем -% отпада који се депонује -% отпада који се депонује
2.	ЗАШТИТА ПОДЗЕМНИХ И ПОВРШИНСКИХ ВОДА	
	-санација и очување постојећих бунара -очување и унапређење квалитета површинских и подземних вода -изградња сепаратне канализационе мреже са системом за пречишћавање	-квалитет вода -број постројења и третман отпадних вода -метара изграђене мреже и број прикључака на мрежу
3.	ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА	
	-редовно одржавање каналске мреже (путне и мелооративне), -одвођење вода у атмосферску канализацију, -пројектовање одговарајућих падова саобраћајних и партерних површина, -обезбеђење прописане хидроизолације објеката -подизање насипа	-% површина угрожених поплавама, -учесталост броја кишних дана у години, -висина снежног покривача
4.	КОНТРОЛИСАНО УПРАВЉАЊЕ СА ОТПАДОМ	
	-адекватно одлагање и одвожење комуналног отпада	-количина отпада по становнику/субјекту или области; -%отпада који се рециклира; -%отпада који се одлаже на санитарну депонију
5.	ЗАШТИТА ВАЗДУХА	
	-смањење нивоа емисије штетних материја у ваздух,	Емисија CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, једињења HFC и PFC, SF ₆ , NO _x , SO ₂ , CO NMVOC, чађи и других једињења и честица
6.	СМАЊЕЊЕ РИЗИКА ОД МОГУЋИХ УДЕСА У СКЛАДИШТИМА, ПРОИЗВОДНИМ ПОСТРОЈЕЊИМА И ДРУГИМ ОБЈЕКТИМА И ПРИ ТРАНСПОРТУ	
	-поштовање прописа везаних за процес производње - адекватни начин складиштења -прописно допремање сировина и отпремање готовог производа	-број локалитета са високим ризиком - учесталост удеса - постојање планова интервенције у случају ванредног стања

Да би се очувао и унапредио квалитет животне средине неопходно је усагласити планска решења и изворе постојећих и потенцијалних загађења са свим постојећим прописима, како би се обезбедила заштита ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода.

На основу резултата Стратешке процене утицаја на животну средину а под условом да се спроведу мере заштите и праћења стања индикатора животне средине обезбедиће се заштита животне средине и унапређење постојећег стања животне средине.